

د همیزا

دارکا ژیدریژ و بهلگورا مهزنه، ل بهر ناف و کانپیان
شین دبیت و ژ (۲۰-۳۰) میتران بهژنی دکهت. بهلگ مهزن
و پیکهاتی و بهرانبهری ٹیک و لیک گوهرینه. تووفلی
دارا مهزن و ب ناف سالن فه جویی گهور و ستوور و
پهقهفه. بهری وئ خبر و گورؤفره و ژ ریشه د ناف
تووفلهکی ستووری کهسک دایه دبیزنی پژویز یان
پستگویز کو بهری بؤ چیکرنا رهنگی رهنش ب کار دهات.
پاییزان پشی دارگویز بهری خوه تهکوز دکهت و کراسی
وئ دنیخت، دهیته داهوتان. گویز ژ بهری خوه و ب ریکا
چاندنی زی زیده دبیت. بهری دارگویز کو دبیزنی
(گویز) دهیته خوارن و داری وئ زی ژ بهر موکومی و
رهقاتیپا خوه و داری دارتراشیپی دا و بؤ چیکرنا
نافمالیپان ل کاره.

دارگویز

کولیکه شکا بهیپون

ژینکه ه: د ناف زدهپیان دا و ل نهردی
بهپاری نهچاندی و ل بهر لیفا ریکان شین دبیت.
سالوخ: گیایهکی سالانهپی بهاری و کووفی
به، تیرتاک و بهلگ ریشه لؤک و باف کهسکه،
کولیکین وئ بهرسپی و نیقهک زهرن. ژ ۲۰-۵۰
سه نیمتران بهژنی دکهت. گیایهکی بزیشکی
به، کولیکین وئ پشی هسکرنی و دک توفجایی
د ناف ناف دا دهینه کهلاندن و نافا وئ بؤ
راوستاندن ئیش و ژانان و نهیلانا رینجی و
پافز کرنی ل گهلهک جهان ب کار دهیت.
پیکهاتن: زدهتهکا ب بیهن تیدایه
پیکهاتیپه ژ گهلهک کهمرستهپی ب مفا ژ وان،
چامازولین، کومارین، ترشین ب کز. پوتاسیوم
و شیتامین (C).

کولیکه شکا شورکان

کمبر ۵۹

سرۇشتى دا

ئىسمائىل ناھا شاھىن

ئىككى زۇڭتۇن قەھەۋىيەگى قەھەرى يە و تەنشتا وى رەشە،
و ھاقىنات ب شىنى قە. بى قەھەۋىي نە.

زۇڭتۇن: ل كوردستانى، ز دووماھىيا جىرىيا ئىككى ھەتا
دووماھىيا ئادارى رەف رەف و نىر و مى زۇڭ جودا و ل
جەين قەدەر، د نەف بىستان و زۇڭى و رېلەۋار و تەراشان دا
دەينە دېتن.

زىدەبۇون: ل سەر داروۋاران ھىلىنا خوە چى دگەت.
خوارن: خوارنا وى دان و تۇڭ و بىكۇڭ و شىنكاتى و
مىشەمۇرن.

جەين لى بەلاڭ: ل ئەۋرۇبا و رۇڭناڭاين سىبىيا و تىركىيا و
سوۋىيا و لوپنانى تىڭكان دىنئە دەر. ل زۇڭتۇن خوە ل
زۇڭىيا رۇڭناڭاين ئەفرىكا، مىسى، رۇڭھلاتا ناڭىن، عىراق،
ئىرانى، تىركستانى، زۇڭىيا ئەفغانىستانى دەرناز دگەت.

مەزىناتى و كەلۋاش: ۱۵م دىڭزە.

سالۇڭ: نىر ئەنى رەشە. بانى سەرى و پاتك دگەل ھەردو
تەنشتىن ستوبى رىسايىيەگى قەھەرىيى باڭ شىنە. پىشت
قەھەرىكى راقراقە و بىپىشت كەسكە. جەنگ رەشەن و دو
گىخىن سى لى نە. پەرىن تەنشتا كورىيى باراپتەر سىي نە
و ل فرىيى دىار دىن و يىن دى رەشەن. دۇرانا چاقان و كۆھك
و ئالەك و ئەرزىك و بىنەرزىك و بەرجىك قەھەرىكى
بىتتىيى ب سەر پىرتەقالى قەنە. نىقا زكى و بىزك و
كورىقەشۇرا بىي ب سىي قەنە. يا مى قەھەۋىيەكا زەيتوونى
يە، ز مى پىشتى قەھەرى يە و بىپىشتا وى كەسكەگى ب
زەرى قەھەرى، و ز بىنى قە رىسايىيەكى كەۋرە،
نەخاسە بەرجىككا وى. جەنگ و كورى وەكى يىن نىر،
و پىتر ب سەر قەھەۋىي قەنە. سىپىلكا چاقان قەھەۋىي يە.

بەراز

مەزىناتى و كەلۋاش: سەنگا يىن نىر ز (۱۰۰ - ۱۸۰) كىلوگرامنە.

سالۇڭ: گىاندارەكى دىڭ دىڭز و كىلپ دەرەكەقتى يە و لىڭىن وى وەكى بۇرپىيەكا
قەھەرىنە و ب كىلپان بەرەقانىيى ز خوە دگەت. پوورتى وى زىڭر و دىڭز و ھەر و
رەشپۇزە و ستوبى وى بى گەھ و مۇركە، كۇخى سەرى وى ئىكسەر ب مۇركىن
پىشتى قەھەرى، لە و نەشپىت سەرى خوە بىزقېرىن. دوۋى وى زىڭر و كورتە و دەمى
رەف و بازىدائى سەرنەفراز دگەت و سومىن وى رەش و كەلاشتى نە. يى نىر رەنگ
تارىترە ز يا مى - تىڭز ز يىن تەكۈوز و سەردە رەنگ قەھەرىتەر - و دو كىلپىن
دەرەكەقتىيىن سەرنەفراز ھەنە بۇ ھەلۋىلانى و شەرى ب كار دىنئە. باراپتەر ب
شەف دەرەكەقتە جەرى و زىانەكا مەزىن دگەھىنئە دەرەمەتى، نەمازە، ئاقىيان
دەمى دگەقتە ناھ. رەفدە رەفدە دگەرن.

زۇڭتۇن: گىاندارەكى كۆۋى و سومدارى ھەمىخوهرى دىشتى و جىيى يە،
باراپتەر د نەف بىشە و دەرەلپىن بەرناڭان و د نەف رېل و رېلەۋاران دا دىڭز. زانا
دبىڭز نەفە شەش مىيۇن سالن بەراز ل سەر روۋىن ئەردى دىڭز. ل ئەۋرۇبا،
زۇڭىيا رۇڭناڭا و نىڭەكا ئاسىيا و زۇڭىيا ئەفرىكا ھەپە.

زىدەبۇون: سالن چارەكى ھەتا دوچاران بۇ دەمى بىنچ ھەپقان ئافز دىت و
دىڭز، و يا مى كۆ دبىڭزىن ماھوو(ماھى)، ز (۸ - ۱۰) تىڭكان دىت.
خوارن: بەراز ب شەف دەرەكەقتە جەرى. خوارنا وى رەھىن گل و گىيى و دانى
ۋانە و ھەندەك چارەن جانەۋەرىن بچوۋك و ھىككىن بالندەيان زى دىڭز.

